

Sygn. akt VIII U 1387/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 października 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Teresa Kalinka
Protokolant:	Renata Figiel

po rozpoznaniu w dniu 11 października 2016 r. w Gliwicach

sprawy W. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość emerytury i prawo do emerytury

na skutek odwołania W. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 27 czerwca 2016r. i 4 sierpnia 2016r. **nr** (...)

oddala odwołania.

(-) SSO Teresa Kalinka

Sygn. akt: VIII U 1387/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 27 czerwca 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z., z urzędu przyznał ubezpieczonemu W. S., prawo do emerytury, poczynając od (...), tj. od momentu osiągnięcia wieku emerytalnego, przewidzianego dla jego grupy wiekowej. W decyzji tej ZUS ustalił również wysokość świadczenia.

Kolejną decyzją z dnia 4 sierpnia 2016r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury na wniosek złożony w dniu 5 lipca 2016r., bowiem poprzednią zaskarżoną decyzją odwołujący już nabył prawo do emerytury z urzędu.

W odwołaniach ubezpieczony, po ostatecznym sprecyzowaniu w toku procesu, domagał się zmiany ww. decyzji poprzez przyznanie mu emerytury od lipca 2016r. W uzasadnieniu podkreślił, że przyznanie emerytury od czerwca 2016r. jest dla niego niekorzystne w związku z dokonywaniem w czerwcu tzw. waloryzacji kwartalnej, nie zaś rocznej. Dodatkowo podniósł, że w powołanym przez ZUS przepisie art. 24, ust. 1b ustawy emerytalnej, nie ma obowiązku

przechodzenia na emeryturę z momentem osiągnięcia stosownego wieku. Ponadto ubezpieczony oświadczył, że rezygnuje z emerytury przyznanej z urzędu, zgłaszając gotowość jej zwrotu.

W odpowiedziach na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko. Dodatkowo ZUS wskazując na treść art. 24a, ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2016r., poz. 887, ze zm.) podkreślił, że emeryturę dla osób uprawnionych do renty z tytułu niezdolności do pracy, przyznaje się z urzędu od daty ukończenia wieku, o którym mowa w art. 24 tej ustawy. Nadto ZUS przedstawił szczegółowo sposób wyliczenia emerytury skarżącego.

Zarządzeniem z dnia 19 czerwca 2016r. Sąd połączył sprawy z odwołań od obu powyższych decyzji do łącznego rozpoznania i wyrokowania.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W. S. urodzony w dniu (...) był uprawniony do renty z tytułu niezdolności do pracy z ogólnego stanu zdrowia. Orzeczeniem z dnia

13 stycznia 2011r. Lekarz Orzecznik ZUS uznał, że ubezpieczony jest nadal częściowo niezdolny do pracy na okres do 23 lipca 2015r., tj. do dnia osiągnięcia wieku emerytalnego. W związku z powyższym organ rentowy decyzją z dnia 31 stycznia 2011r. przyznał odwołującemu prawo do renty, na okres do dnia

23 lipca 2015r. Następnie na mocy art. 17 ust. 1, pkt 1 ustawy z dnia 11 maja 2012r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012r., poz. 637) prawo do renty, z mocy prawa, podlegało przedłużeniu do dnia 23 czerwca 2016r., tj. do dnia osiągnięcia wieku emerytalnego, określonego we wprowadzonym tą ustawą nowym brzmieniu art. 24 ustawy emerytalnej.

W dniu 27 czerwca 2016r. organ rentowy z urzędu wydał pierwszą z zaskarżonych decyzji, przyznając ubezpieczonemu, w miejsce dotychczas pobieranej renty z tytułu niezdolności do pracy, prawo do emerytury od dnia

23 czerwca 2016r., tj. od dnia osiągnięcia przez niego wieku emerytalnego 65 lat i 11 miesięcy.

Następnie w dniu 5 lipca 2016r. ubezpieczony złożył w organie rentowym wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury. W efekcie organ rentowy wydał drugą zaskarżoną decyzję.

Od obu powyższych decyzji odwołał się ubezpieczony domagając się, po ostatecznym sprecyzowaniu na rozprawie w dniu 11 października 2016r., „wycofania prawa do emerytury” za czerwiec 2016r. i przyznanie jej od lipca tego roku, tj. od miesiąca złożenia przez niego wniosku o to świadczenie.

W odwołaniach i w toku postępowania W. S. podnosił jedynie, że ZUS winien przyznać mu prawo do emerytury po złożeniu przez niego wniosku, nie zaś z urzędu.

Powyższy stan faktyczny jest w zasadzie bezsporny i wnika wprost z akt organu rentowego, dołączonych do akt niniejszej sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołania ubezpieczonego nie zasługują na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 116 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2016r., poz. 887, ze zm.) postępowanie w sprawach świadczeń wszczyna się na podstawie wniosku zainteresowanego, chyba że ustawa stanowi inaczej.

Natomiast jak stanowi art. 24a, ust. 1 i 2 emeryturę, o której mowa w art. 24, przyznaje się z urzędu zamiast renty z tytułu niezdolności do pracy osobie, która osiągnęła wiek uprawniający do tej emerytury oraz podlegała ubezpieczeniu

społecznemu albo ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowym (ust. 1). Emeryturę przyznaje się od dnia osiągnięcia przez rencistę wieku uprawniającego do emerytury, a w przypadku gdy wypłata renty z tytułu niezdolności do pracy była wstrzymana - od dnia, od którego podjęto jej wypłatę (ust. 2).

W myśl art. 24, ust. ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w ust. 1a i 1b.

Z kolei w ust. 1b tego artykułu, w punkcie 7 wskazano, że wiek emerytalny dla mężczyzn urodzonych w okresie od dnia 1 lipca 1950 r. do dnia 30 września 1950 r. wynosi co najmniej 65 lat i 11 miesięcy.

Ubezpieczony wiek o którym mowa w powyższym przepisie osiągnął w dniu 23 czerwca 2016r. jednak wniosek o przedmiotowe świadczenie złożył dopiero w dniu 5 lipca 2016r. i organ rentowy z urzędu, jako osobie uprawnionej w momencie osiągnięcia wieku emerytalnego do renty z tytułu niezdolności do pracy z ogólnego stanu zdrowia, przyznał mu prawo do wnioskowanego świadczenia od daty osiągnięcia tego wieku, nie zaś od miesiąca zgłoszenia wniosku emerytalnego.

Wprawdzie odwołujący podnosi, że winien mieć prawo wyboru daty początkowej przyznania prawa do emerytury. Stanowisko takie jednak nie znajduje uzasadnienia w powołanych wyżej przepisach.

W kwestii dotyczącej przyznawania świadczeń z zakresu ubezpieczeń społecznych istnieje ogólna zasada opisana w art. 116 ustawy emerytalnej. Odstępstwo od niniejszej zasady przewiduje właśnie powołany przez ZUS art. 24a ustawy o FUS, bowiem w przypadku odwołującego zachodziła właśnie sytuacja opisana w powołanym przepisie art. 24a. Mianowicie, ubezpieczony w momencie osiągnięcia wieku emerytalnego był uprawniony do renty z tytułu niezdolności do pracy w rozumieniu tej ustawy. Wprawdzie decyzja organu rentowego z dnia 31 stycznia 2011r., przyznająca mu prawo do renty na dalszy okres, określała datę końcową tego świadczenia na dzień 23 lipca 2015r., tj. dzień osiągnięcia przez niego, obowiązującego w tej dacie powszechnego wieku emerytalnego 65 lat. Należy jednak mieć na uwadze, w art. 17, ust. 1, pkt 1 ustawy z dnia 11 maja 2012r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012r., poz. 637), wskazywał że prawo do renty przyznanej na okres do dnia osiągnięcia wieku emerytalnego przewidzianego w dotychczasowych przepisach, z mocy prawa, podlegało przedłużeniu do dnia osiągnięcia tego wieku, określonego we wprowadzonym tą ustawą nowym brzmieniu art. 24 ustawy emerytalnej. Konsekwencją tego faktu jest zachowanie przez ubezpieczonego prawa do tej renty do momentu przyznania prawa do emerytury. Następnie zaś jej zastąpienie przez nowe świadczenie, jak tego wymaga powołany wyżej art. 24a ustawy o FUS.

Nie ma zatem racji ubezpieczony wskazując, iż miał prawo do wyboru daty w której nabędzie prawo do emerytury, bowiem powołany art. 24a ustawy emerytalnej takiej możliwości nie dopuszcza. W rzeczywistości organ rentowy nie miał możliwości wyboru, czy świadczenie to przyznać z urzędu, czy też oczekiwać na wniosek ubezpieczonego w tym zakresie. Treść przepisu art. 24a, ust. 1 jest bowiem jednoznaczna i kategoryczna, nie daje zatem innej możliwości, jak przyznanie osobie uprawnionej do renty, z momentem osiągnięcia przez nią wieku emerytalnego, prawa do emerytury, w miejsce dotychczas pobieranej renty. Z tych samych przyczyn ubezpieczony nie może zrezygnować z prawa do emerytury, przyznanego pierwszą ze spornych decyzji, ani też zwrócić świadczenia wypłaconego przez ZUS za czerwiec 2016r., gdyż obowiązujące obecnie przepisy możliwości takiej nie przewidują. Wręcz przeciwnie ustawa emerytalna w art. 129, ust. 1 wprost przewiduje, że świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. Natomiast w art. 134, ust. 1 szczegółowo wymieniono sytuacje w których dochodzi do zawieszenia wypłaty świadczenia. I tak w punkcie 5 tego przepisu wskazano, że wypłatę świadczenia wstrzymuje się jeżeli świadczenia nie mogą być doręczone z przyczyn niezależnych od organu rentowego, tj. np. w sytuacji, gdy świadczeniobiorca ich nie odbiera albo zwraca już wypłacone kwoty. Nie mamy w tedy do czynienia z rezygnacją z prawa do tego świadczenia, a jedynie z zawieszeniem jego wypłaty, bowiem zgodnie z art. 135, ust. 1 i 2 w razie ustania przyczyny powodującej

wstrzymanie wypłaty świadczenia, w przypadkach określonych w art. 134 ust. 1 pkt 5 wypłatę świadczenia wznawia się od miesiąca, w którym ją wstrzymano, jednak za okres nie dłuższy niż 3 lata poprzedzające bezpośrednio miesiąc, w którym zgłoszono wniosek o wznowienie wypłaty.

Ustawa emerytalna w art. 101 wprawdzie przewiduje ustanie prawa do świadczenia, ale wiąże taki efekt jedynie z dwoma sytuacjami. Mianowicie gdy ustanie którykolwiek z warunków wymaganych do uzyskania tego prawa lub ze śmiercią osoby uprawnionej. W niniejszym przypadku żadna z opisanych w tym przepisie sytuacji nie miała miejsca, bowiem ubezpieczony w czerwcu 2016r. spełnił wszystkie ustawowe przesłanki przyznania mu prawa do emerytury, nie było zatem podstaw do ustania tego prawa od tego miesiąca.

Należy też mieć na uwadze, że powołany wyżej art. 116 ustawy emerytalnej w ust. 2 przewiduje możliwość wycofania wniosku o prawo do emerytury, jednak okoliczność ta również nie dotyczy odwołującego, bowiem w jego przypadku emerytura została mu przyznana z urzędu, na mocy odrębnego przepisu, tj. art. 24a, nie zaś na jego wniosek.

Tak więc w przedmiotowej sprawie skoro organ rentowy miał podstawy aby przyznać ubezpieczonemu prawo do emerytury z urzędu od czerwca 2016r., co wyżej zostało szczegółowo uzasadnione, to ubezpieczony jako osoba uprawniona do emerytury po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego, nie mógł lipcu 2016r. ponownie nabyć prawa do tego świadczenia.

Zatem zaskarżone decyzje organu rentowego są prawidłowe. Natomiast sposób ustalenia prawa do świadczenia, przedstawiony przez ubezpieczonego nie znajduje oparcia w przepisach ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2016r., poz. 887 ze zm.).

Z tych też względów, Sąd – na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. – orzekł jak w sentencji wyroku.

(-) SSO Teresa Kalinka